

Diplomant: David Nitsche

Diplomová práce: *The Arab Peoples of T.E. Lawrence's Seven Pillars of Wisdom in the Light of Post-Colonial Theory/Pohled T.E. Lawrence v Sedmi sloupech moudrosti na arabskou populaci ve světle postkoloniální teorie*

Vedoucí diplomové práce: PhDr. Soňa Nováková, M.A., CSc.

Oponent: Mgr. Klára Kolinská, M.A., PhD.

Posudek oponenta:

Diplomová práce Davida Nitsche je velmi originálním, zralým a promyšleným pokusem o interpretaci obtížného, nejednoznačného a problematického textu anglické literatury, a sice *Seven Pillars of Wisdom* T.E. Lawrence, autora známého častěji v kontextu špionážní a dobrodružné literatury, a vůbec nejčastěji díky filmu Davida Leana *Lawrence z Arábie*. Autor zakládá svou výchozí premisu na zásadní rehabilitaci, kterou Lawrenceovu dílu poskytli na konci sedmdesátých let minulého století Edward Said, který je uvedl do seriózního teoretického diskurzu ve své přelomové práci *Orientalism*. Skutečnost, že Lawrence získal autentickou – a ve své specifické době strategicky významnou – zkušenost se světem Blízkého východu, a zároveň se stal samozvaným mluvčím jeho zájmů a zastáncem, z jeho díla učinila názorný a komplexní příklad diskurzu Orientalismu, včetně jeho argumentačních omezení a sporných cest. Autor přesvědčivě dokládá, že Lawrenceův text na jedné straně podporuje Saidovu typologii a vykazuje znaky diskurzu Orientalismu, avšak na druhé straně se z ní svou komplexností vymyká, což mimo jiné podle autora svědčí o znacích modernismu (třebaže tento konkrétní argument není jednoznačně doložen). Velmi cenným přínosem této kapitoly je uvedení literárního diskurzu do souvislosti s diskurzem kartografie a poučené a originální komentáře o „kartografii ve službách orientalismu“. (V této souvislosti se přímo nabízí srovnání s daleko pozdějším románem Michaela Ondaatjeho *The English Patient* – rovněž převedeným do slavné filmové podoby – třebaže je nutno uznat, že srovnání Lawrenceova díla s jinými autory nebylo záměrem této diplomové práce, a daný rozsah by je zřejmě ani účinně neumožňoval.)

Ústřední částí práce je kapitola věnovaná reprezentaci Arabů v Lawrenceově díle a její typologii; ta je ve své podstatě správná a přesvědčivá, podstatně zajímavější a cennější je však autorův závěr, že Arabové (jako literární postavy i jako konkrétní lidé) provádějí vědomou konstrukci a rekonstrukci vlastní identity, a že tedy daleko spíše než o mechanicky aplikovaných binárních opozicích a „čistých typech“ lze mluvit o mnohočetných opozicích a smíšených typech – pro jejichž charakterizaci autorovi účinně slouží pojem „hybridity“ tak,

jak jej definoval Homi Bhabha ve svém díle *The Location of Culture*. Tento pojem, který je podle autora i formou negace koloniální moci, je zároveň vhodný i pro uvedení Lawrenceova díla do kontextu post-koloniálního diskurzu a jeho politických a ideologických stanovisek. V jistém smyslu se i samotný text *Sedmi sloupů moudrosti* stává hybridním textem, vylučujícím jednoznačné interpretace a staticky pevná názorová i estetická hlediska. Další výraznou předností této diplomové práce je úroveň jejího formálního a jazykového zpracování: práce je napsána kultivovaným stylem a má všechny znaky dobře zvládnutého odborného vyjadřování. (Je jen škoda, že toto neplatí úplně pro české résumé: přestože je napsáno na vysoké stylové úrovni, je v něm povážlivé množství gramatických chyb v syntaxi, které by si zasloužily ediční vymýcení.)

Vzhledem k uvedeným skutečnostem navrhuji diplomovou práci Davida Nitsche k obhajobě s navrženým hodnocením známkou VÝBORNĚ.

Praha 16. 5. 2010

Mgr. Klára Kolinská, M.A., PhD.

